

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyilttér soronként 1 korona.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Három szál gerenda.

Régi jó közmondás: „Más szemében a szálkát meglátja, magáéban a gerendát felejt.” Ez a közmondás jut eszembe önkénytelenül is, a midőn most meglátni való, de sok hosszú éven át meg nem láttott három szál gerendáról szól az ének.

Három szál gerenda... A régi jó világban darabonként 2—3 korona, a mostani nagypénzü átokvilágban ugyanannyi száz korona talán. Így is, úgy is nem sok; nem nagy érték.

Meg is lehetne talán mosolyogni. Egy nagyuri kézleggyintéssel el is lehetne talán intézni.

És mégis!... A ki végig hallgatja annak a három szál gerendának a dolgát és a ki a köznek ügyét szíven viseli, — az talán úgy fogja érezni, hogy arcáján a pillanatnyi megdöbbenésnek kifejezőjévé fog torzulni a mosoly és nemtörődő legyintésre mozduló kézfeje ökölbe szorul.

Három szál gerenda, a melynek hiánya messze évekbe, sőt évtizedekbe nyúlik vissza. Akkor kellett volna a régi gimnázium épületében elhelyezni, a mikor megépült a tornacsarnok és a fölébe rajztanítás céljára egy másik a tornacsarnok terjedelmével azonos kiterjedésű helyiséget is építettek. És úgy kellett volna beépíteni, hogy a két helyiséget elválasztó mennyezet-padozat teljes alátámasztására szolgálva biztosítsa azt a leszakadástól.

Gondolom, hogy több mint husz esztendeje történt ez az építkezés. Bizonyos nem vagyok az idejében. Az építkezés aktáit nem volt módomban átvizsgálni. Az idő nem is annyira fontos. Sulya inkább annak van, hogy ezzel a vétkes mulasztással történt az építkezés.

És csak most jött napvilágra a dolog. Most, a mikor a Kaszinó bérletbe vétén az egész gimnáziumi épületet, könyvtárát abba a hiányosan alátámasztott ominózus teremben akarta elhelyezni. Mérnöki szakvéleménnyel megalapozott hatósági közbelépés folytán tilalom érkezett, hogy a könyvtár elhelyezése s egyáltalán annak a teremnek használata mindaddig nem történhetik meg, a míg az alátámasztást ki nem egészíti valamely építőmester a hiányzó gerendák beépítésével.

E hatósági tilalomból a vak is látja, hogy „életveszedelem elkerülése végett” már kezdettől ott kellett volna lennie beépítve — annak a három szál gerendának.

És nem volt.

Hogy magából az eredeti építkezési tervből hiányozott, óriási hiba. De be lehetett volna és be kellett volna vennie — a hiányos tervet pótlón — magának az

építő mesternek; hogy ez nem történt meg, ez a második és még nagyobb hiba. Hogy a felülvizsgálattal kapcsolatos átvételnél e hiány nem konstataztott és a vállalkozó a pótlásra sürgősen nem köteleztetett, ez mint harmadik hiba szintén a két első nyomába hág és azokat tetejezi.

Hanem, hogy éveken, évtizedeken át száz meg száz gyermek ott járkált, futkározott, tanult és dolgozott, mit sem sejtve a körötte, illetve alatta ólálkodó életveszedelemről, — ez a legnagyobb hiba.

Megborzadok, ha reá gondolok, hogy minő gyászos következménye lehetett volna a vétkes könnyelműségnek. Egy csak kevésbé súlyosabb földrengés, mely a természet tanulókkal telten találja... vagy akárcsak apró féregnek, hitvány szúznak örlőmunkája, mely észrevétlenül meggyöngített volna a hiányosan alátámasztott padozathoz nebulány deszkát, vagy gerendát... Egy szörnyű recsenés!... és szülők, kik szemök fényeként szeretett magzataikat bizalommal és teljes épességben bocsátották iskolába, hordhatták volna haza őket ölükből zúzott karral, törött lábbal, véres fővel... vagy tán éppen — holtan.

— De mit is beszélek?! Miféle rémképek ezek?! Hiszen... nem történt semmi baj.

Drága fiaink éveken keresztül eljártak oda. Talán sietvést is mentek. Hagyták az otthoni hintát. Hiszen a rajzteremben pazarul lehetett lipinkázni...

Hát jól van, jól... Nem is szölok többet. De egyet mégis el nem mulaszt-hatok, mint a tanuló ifjúságnak lelkes barátja. Talán más is csatlakozik énhozzám.

Hogy szívünk mélyéből adjunk hálát a kegyelmes Uristennek, a kinek egyedül köszönhető, hogy lélektrázó katasztrófa nem történt azon a helyen.

A hol éveken, évtizedeken át hiányzott — három szál gerenda.

B. Józsa Gyula.

A nyolcadik magyar hadikölcsön

A hosszan húzódó háború további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal 5½%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1918. június 12-től július 11-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és

adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak követítő helyeiül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő 5½%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírási ár.

Az 5½%-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvény kibocsátási ára voltaképpen 92 K 50 f-rel van számítva. De arra való tekintettel, hogy járadékkötvény kamatozása csak 1918. szeptember 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918. augusztus 31-ig járó kamatok az aláírási árba be vannak számítva, a kötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1918. évi június hó 12-től június 27-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 50 fillér;

b) az 1918. évi június 27-ét követő időben 1918. évi július 11-ig történő aláírás esetén 91 K 70 f;

2. ha pedig az alább imertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módokat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamáig szólólag 92 K 50 fillér.

Kamat esedékesség.

A nyolcadik hadikölcsön 100, 1000, 5000 és 10,000 K-ás címletei minden év március 1-én és szeptember 1-én lejáró féllévi utólagos részletekben évi 5½%-al kamatoznak. Az első szelvény 1919. március 1-én esedékes. Ettől eltérőleg az 50 koronás címletek évi szelvényekkel vannak ellátva s ezeknél az első szelvény 1919. szeptember 1-én esedékes.

Befizetési hely.

A kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha az 5½%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 100 K-t meghaladó aláírásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben, vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképpen fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. aug. 5-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. aug. 24-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. szept. 10-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918. szept. 23-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzési nyomtatványok.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány.

ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is történhetik.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényt kap. A kötvények kiadásának időpontja idejekorán hirdetményileg fog közzététetni. A kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog történni, ahol a pénztári elismervények kiadattak.

Az aláíró felek a címletbeosztásra irányuló esetleges kívánságukat a jegyzés alkalmával az „Aláírási nyilatkozatlat”-nak erre a célra megjelölt helyén kijegyezhetik. Ily kívánságok hiányában a jegyzett összegeket a legnagyobb címletekben fogják kiszolgáltatni.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminisztérium a kibocsátandó 5 $\frac{1}{2}$ %-os járadékkölcsönre vonatkozólag fentartja magának azt a jogot, hogy előre közzétendő három havi előzetes felmondás mellett, a kölcsönt egészben, vagy részben névértékben visszafizethesse. Azonban az esetleges felmondás 1925. szeptember 1-ét megelőző időre nem történhetik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. előtti betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönre történő befizetések céljaira — önrésztől — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — igénybe vehetők.

Különleges kedvezmény a nyolcadik hadikölcsönnél.

A kibocsátásra kerülő 5 $\frac{1}{2}$ %-os járadékkölcsönkötvények felhasználhatók lesznek a jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után az annak alapján kivetendő hadinyereségadó fizetésére.

A hadinyereségadó fizetésénél a kötvények — figyelemmel arra, hogy az aláírási ár megállapításánál a folyó kamatok is számításba vétettek s figyelemmel arra, hogy az aláírási helyek ötven fillér jutalékot szoktak a feleknek megtéríteni — minden 100 korona névérték után a voltaképpeni kibocsátási áron, tehát K 92.50 — 40 f = 92 koronával fognak számításba vétetni.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár a kötvényeknek kizárólagos lekötése (lombardirozása) mellett a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

A fenti befizetési határidők alatt folyósított és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölcsönök után a fél kívánságára a mindenkori hivatalos váltó leszámitolási kamatlább helyett évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik. Ezenfelül a fent körülírt módzatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a kibocsátott aláírási felhívásban foglalt kölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, a kölcsön ama részének visszafizetésére, amely az erre irányuló kérelem előterjesztésekor még igazoltan fennáll, évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak számítani. Ezek a kedvezmények az Osztrák-Magyar Bank ideiglenesen meghosszabbított szabadalmának időtartamára szólnak, de a kormány gondoskodni fog arról, hogy azok az ideiglenesen meghosszabbított bankszabadalom lejártá után is 1924. évi június 30-ig terjedő hatálylyal, a jegybank, vagy valamely más, a kormány által kijelölendő intézet által nyújtassanak.

Az aláírók kívánságára a kibocsátandó kötvények a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek 1919. december 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

Állami polgári leányiskolánk évzáró ünnepélye.

— Szilágysomlyón, 1918. június 13. —

Husz, illetve tíz éves fennállásnak jubilaris jellegével folyt le a cimben nevezett záróünnepély az elmúlt csütörtökön a városi színházépület helyiségeiben. A nézőteret már 5 óra után kezdte megtölteni intelligens közönségünk és fél 6-ra már, — amikor a műsor kezdetét vette — zsufaltságig meg is töltötte.

Az egész műsor nemcsak meglepéssel töltötte el a jelen volt érdeklődőket, hanem határozottan élvezetet is nyújtott mindnyájunknak. Az egyes pontokon, azok kidolgozásán és és összeállításán kitűnően tetszedett meg a mintaszerűen igazgató Marossy Aranka vezetése alatt álló tanítói karnak szakavatott és ideálisan gondos munkája. Ha a szerepeltetett jelesebb növendékek szülőinek büszkeségére váltak gyermekeiknek ügyes produkciói, — ugye édes mindnyájunknak is büszkeségére szolgálhatott azon kétségbevonhatlan tapasztalat, hogy ezen iskolánknek tantestülete hivatásának magaslatán szilárdul megállva, mindent elkövet, hogy a gondjaira bízott növendékeket a legkényesebb igényeket is kielégítő módon, a fejlettségeiknek megfelelő legmagasabb kulturális vonalon neveljék és adják át a művelt néket kőr társadalomnak.

Nyitányul egy praecizul betanított és dirigált karének szolgált, melynek tárgya egy középélénkségű tánc, a gavottkeringő dallama volt.

Azután Kozma Andor háborus Rapszodiáját szavalta Ehrenfeld Erzsike helyes deklamálással és — a mi nagy szó! — tulságba nem vitt páthosszal.

Majd Gyémánt Margitka kis lányosan kedves monologizálása után az Ajtay Éva és a fiúcskának öltöztetett Katz Helén rendkívül bájos énekduettje következett „Válogatás kis pajtái” címen. Mindketten ennivaló ügyességgel mozogtak, gesztáltak és énekeltek; különösen az Ajtay Éva hangja gyönyörűen csengett.

A következő szám egy apró egyfelvonásos, melynek címszeropét, a Kis család — mondhatni — egész helyesen köztetszésre kreálta Rosszy Irma. Jó partnerei voltak: Farmathy Irma, Schwartz Anna és Weisz Karola.

Egy második korrekt karének, melynek tárgyai katonadalok voltak, választotta el a kis egyfelvonásostól a Czinka Panna melodramát, a melynek szövegét sok tüzzel, szépen szavalta Weinberger Erzsike, zenei részét pedig művészi diszkréczióval kísérté zongorán Ajtay K. Julia és dícséretes vonókezeléssel hegedűn Marmorstein Gizella.

Igen kellemesen és hatásosan szavalta el azután a Levél című versikét Liebermann Erzsike.

A következő pontban egyik tanítónő művészi színjátékában is gyönyörködöttünk. A Kárpátokban című 2 felvonásos szindarabban játszott el egy hazáját és gyermekét egyaránt rajongva és féltve szerető édes anyát Farkasné Rohn Ilonka. Művészi játékával egészen elbájosolta a közönséget. A fiú szerepét Weinberger Erzsike feltűnően helyes felfogással adta. A többi szerepekben Lipsey Juliska, Bikfalvi Ilona, Salamon Sári, Léderer Jolán, Szőke Borosa és Jakab Margit jól megállották helyüket.

A zongoratanítók tanításai sikereit dokumentálták azok a zongoraduettek, a melyek a fent vázolt szavalati és énekdarabok közt levő hézagokat töltötték ki s a melyeknek dícséretreméltó előadói, páronként, a következők voltak: Krell Bella és Weinberger Erzsike, Bikfalvi Ilona és Lipsey Juliska, Ilyés Erzsike és Weinberger Erzsike, Kazó Elvira és Ajtay Éva, Lipsey Juliska és Tamás Magda.

A műsor után az intézetből távozó, IV. évet végzett növendékek nevében igen kedves és meghatározó beszédet intézett nyílt színen a tanítói karhoz Liebermann Erzsike.

A mire válaszólan is — szintén nyílt színen — az igazgató Marossy Aranka szép beszédben köszöntötte meg a megjelentek érdeklődését, vázolta az iskola kulturális rendeltetését, a husz, illetve tíz éves multat, mely egy szersmind biztos záloga a jövő sikereinek is. Minden frásis nélküli, egyszerű, de nemesen ke-

resetlen beszéde végén kihirdette az általános jó előmenetelükért, szorgalmukért, szakkiválóságukért megjutalmazott növendékek névsorát s a tanévet bezárta.

Szavait a közönség lelkes és általános tetszésnyilvánításai követték.

A minden ízében sikerült ünnepélyről mindnyáján azon szent meggyőződéssel távoztunk, hogy ezen iskolánk egy nagy hézagot tökéletesen betöltött kulturintézet, a melyben megfelelő koru és előképzettségű leánynövendékeink nemcsak a rubrikák közt megszabott tudományszakokban, hanem vallásosságban és erkölcsösségben, illemtudásban és jellemességben, tenni és élnitudásban is megfelelő gyarapodást nyerhetnek és nyernek is.

Egy őszinte tanügybarát.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, június hó 17-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, június 17.

(Hivatalos.) A velencei hadi arcvonalon tegnap az időjárás és a köd jelentékenyen korlátozta a harci tevékenységet. Brentától nyugatra alpesi ezredeink heves támadásokkal szemben megtartották az egy nappal előbb elfoglalt hegyi állásokat. A Monselo magaslati vidéken Goiginger tábornok hadosztályai harcolva nyugat felé nyomulnak előre. Boreovics tábornagy csapata déli szárnyán Csicseries gyalogsági tábornok előre nyomuló haderői San Donatól nyugatra további területet ragadtak el az ellenségtől és elfoglalták Capo Filet. A legutóbbi napok harcaiból a délnyugati arcvonalon beosztított foglyok száma 21,000-re emelkedett. A vezérkar főnöke.

Berlin, június 17.

Nyugati harctér. Ruprech bajor trónörökös hadseregportja. Iperntől délre és a Somme két oldalán a harci tevékenység feléledt.

A német trónörökös hadseregportja. A Noyontól délnyugatra fekvő harctéren a tűzserégi tevékenység este erősödött. Montdidier és Noyon között végrehajtott előretörésünkől felvett ágyuzsákmányunk 150-ről 300-ra — köztük a legnagyobb kaliberűek is vannak — emelkedett. A zsákmányolt géppuskák száma az ezret jóval felülhaladja. Ludendorff.

Budapest, jun. 18.

(Hivatalos.) A velencei tartományon a csata tovább tart. Wurm báró vezérezeredcs hadserege számos helyen tért nyert. Dél szárnya szívós küzdelemben elérte a Fasette osztonát. József főherceg vezérezeredcs a Montello területén sikereit kiépítette. Ezen a területen eddig 73 olasz ágyut szállítottunk be. Az ellenség a Brenta mindkét oldalán ismét hiába rohant új állásainknak, ép oly eredménytelenül folyt le az Assiagótól délre több angol támadás. A foglyok száma 30,000-re, a zsákmányolt ágyuké több mint 120-ra emelkedett. A vezérkar főnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Elnöki vizsgálat. Dr. Perjéssy Mihály kuriai bíró, a zilahi kir. törvényszék elnöke, pár nap óta városunkban időzik, hol a kir. járásbírósnál a szokásos évi hivatalvizsgálatot fogantatosítja, a nála megszokott pontosággal.

— Tüdőbetegdondozó Szilágysomlyón. A kormány megbízásából, a napokban felkereste városunkat Fáy Aladár dr. egészségügyi főfelügyelő és a polgármesterrel és a városi tisztiorvossal folytatott tárgyalások után elhatározta, hogy a kormány Szilágysomlyón a magyar nép legnagyobb veszedelmének, a tuberkolózisnak leküzdésére Gondozó Intézetet (dispensaire) állít fel. Az intézmény csak bejáró betegek orvosi kezelésére, gyógyszerrel való ellátására, felügyeletére, a szükséges védekezés kitanulására és a tüdőbetegeknek otthonukban veszélymentesen való elhelyezésére vonatkozik. Az intézmény — amint alkalmas helyiség a célra

akad — rövid pár héten belül működésbe is lép. Egyben felhívjuk a közönséget, hogy aki 3—4 szobából álló kiadó lakást tud, erről Berényi Dezső dr. városi tiszti orvost haladéktalanul értesítse.

— **Leánygimnázium.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a napokban adta meg az engedélyt ahoz, hogy a szatmári zárdában leánygimnázium állíttassék fel. A fenntartáshoz szükséges alapítványt dr. Boromissza Tibor megyéspüspök 310,000 koronás összegben tette le.

— **Meghívó.** A szilágysomlyói iparos és kereskedő tanonciskola folyó évi június hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, az állami elemi népiskola helyiségében tanévzáró ünnepélyt tart, melyre a munkaadó mestereket és az iparoktatás iránt érdeklődő közönséget meghívja. Műsor. 1) Szózat. Éneklik a tanulók. 2) Elnöki megnyitó beszéd. Tartja dr. Ajtai Endre, a tanonciskola bizottság elnöke. 3) Ima. Irtá Majoros Margit. Szaválja Katona Béla II. o. t. 4) Az ünnepély jelentőségét méltatja és a rendelkezésére álló jutalmakat kiosztja Török Lajos ipariak. igazgató. 5) Az iparos és kereskedő tanoncok nevében bucsubeszédet mond Moldován Sándor III. o. t. 6) Himnusz. Éneklik a jelenlevők.

— **A termények biztosítása.** A vármezők alispánjaihoz sürgős rendeletet intézett a belügyminiszter a terményeknek a cséplésig való megóvása iránt. A rendelet szerint a cséplési munkálatok befejezéséig állandó felügyelet alatt kell tartani, hogy azokban szándékosan, vagy vigyázatlanságból tüzkár elő ne fordulhasson.

— **A kisüstök visszaállítása.** Több községi szeszfőzde vezetősége napilapok révén arról értesült, hogy a pénzügyminiszter valamely kiscgazdaküldöttségnek ígéretet tett a kisüstök megadására. Ez ígéret szerint, minden községben megmaradna két kisüst, melyen azután a gazdaközönség maga főzhetné ki a nyersanyagát. A mondott szeszfőzdék ezirányú kérdésére a „Fructus” igazgatósága — noha a hírlapi hirdás valótlanságáról már eleve is meg volt győződve — legilletékesebb helyen, a hír alaposágára nézve kérdést intézett és arról szerzett meggyőződést, hogy a miniszter a szóbanforgó ígéretet egyáltalán nem tette és mindössze is annyi igaz a dologból, hogy egy kiscgazdaküldöttség, melynek látóköre még nem képes a központi szeszfőzde intézményének nagy közgazdasági jelentőségét áttekinteni, ilyirányú kérelmet terjesztett a miniszter elé. Egyes lapok ez alapon közölték, hogy a miniszter a kérelem teljesítését ígerte. A mai jogállapot az, hogy megmaradnak ugyan a községekben meghagyott kisüstök, ha azok a központi szeszfőzdéknek akár főzésre, akár átalakításnál való felhasználásra szükségesek nem lesznek, de a kisüstök szilvát, szilvacefrét, törkölyt és seprőt, sőt oly körzetekben, hol a központi szeszfőzde borpárlásra kapott kizárólagos jogot, bort sem lesz szabad főzni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az állami polgári leányiskola tanulóinak megjutalmazására a Krasznamegyei Takarékpénztár-Egyesület 100 K, — egy magát megnevezni nem akaró, nemeselelki gondnoksági tag 50 K-át adományozott. Záróünnepélyünk alkalmával felülfizettek: Faragó Sándor 6 K, — Szt. Ferenczendi Nővérek, Józsa Gyula 5—5 K, — V. Balázs Zsigmondné, Török Lajos 4—4 K, — Lipsey Gyula 3 K 50 f., Farkas Viktor, Nemes Károly 3—3 K, — Schléizinger Róza 2 K, — Zsigmond Károly 1 K 50 fillért. A jószívű adakozóknak ez uton fejezi ki hálás köszönetét az állami polgári leányiskola Igazgatósága.

— **Pálinka kiosztás.** A mezői munkások számára az idén is osztanak ki pálinkakészítésre való szeszt. A kiosztási kulcs ugyanaz, amely a múlt évben volt, t. i. 100 holdnál nagyobb gazdaságokban kat. holdanként 2 deci szesz.

— **Nyilvános nyugtázás.** Alulírott özv. Merkás Tógyerné és özv. Argyilán V. Jánosné szilágysomlyói lakosok — akiknek férjeik hősi halált haltak — elismerjük, miszerint a Bölöny Bálint rendőrfőkapitány ur által a város közönsége körében részünkre gyűjtött 386 koronát nevezett főkapitány urtól hiánytalanul fel- és kezeinkhez vettük. Nem mulasztjuk az alkalommal Isten áldását kérni mindazon nemeslelkű adakozókra, akik adományaikkal kegyesek voltak szerencsétlen sorsunkon enyhíteni. — Szilágysomlyó, 1918. június 8-án. Özv. Merkás Tógyerné, — özv. Argyilán V. Jánosné.

— **Tilos egyik központi szeszfőzdének a másiknak körzetéből nyersanyagot vásárolni.** Ismételt merült fel panasz aziránt, hogy egyes központi szeszfőzdek vezetői nem respektálják mindenütt az engedélyokiratban megállapított körzet határait és a tavaly kiadott pénzügyminiszteri rendeletet, mely szerint egyik szeszfőzde a másik területén és területéről nem vásárolhat. Ezt ekvetlenül be kell tartani, mert feljelentés esetén az illető szeszfőzde elveszitheti főzési jogát, de különben is minden központi szeszfőzdének a szomszédok jogaira is tekintettel kell lennie.

— **Kabátlopás.** A Báthory István-utca egyik uri lakásának előszobájából folyó hó 7-én d. u. 5 és 8 óra közt egy viseltes, de még jó karban levő téli kabátot emelt el a fogasról ismeretlen tettes. A károsult fél mindjárt a következő napon megfelelő följelentést a városi rendőrségnek megadta. A rendőrség az ügyet a csendőrségre szignálta, mely azóta — feltételezhetően, de ne bizonyosan — nyomoz.

— **A Pesti Hírlap** új előfizetést hirdet az 1918-iki év második felére. Már szinte felesleges az olvasóközönség figyelmébe ajánlani, hiszen manapság intelligens ember nem él meg ujságolvasás nélkül. A Pesti Hírlap méltán a legkedveltebb lapja a magyar közönségnek, mert a magyar nemzeti államért és a magyar kultúráért évtizeden át folytatott küzdelme s mindig független politikai magatartása megazerezte számára a legazalesebb néprétegek szeretetét. A Pesti Hírlap előfizetője ingyen kapja meg a Pesti Hírlap nagy képes Naptárát. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 13.— korona, egy hónapra 4 korona 60 fillér.

— **Nyilvános számadás.** A hazáért hősi halált halt Merkás Tógyer és Argyilán V. János szilágysomlyói volt lakosok hátramaradt özvegyei és apró gyermekei részére a közönség köréből hozzám befolyt adományokért a midőn a hátramaradtak és saját nevében is hálás köszönetet mondok, egy-szersmind az adakozók névsorát s az általuk adományozott összegeket az alábbiakban mutatom ki: Krasznamegyei Takarékpénztár 40 K, Rachmuth Chaim 20 K, Schwartz Miklós, Freimann Lőrinc, Közgazdasági Bank, Militzer. Chaim Mechel, Weisz Áronné, Kohn Adolf 10—10 K, Kalmus Salamon, Stern Testvérek 6—6 K, Klermann Ignác, Középszolnokmegye-zilahi takarékpénztár, Rachmuth Számi, Schlesinger Izsa, Stern Adolf, Schwarcz Ignác, Weinberger Kálmán, Bród Bence, Hirsch Ignác, Burkus Sándor, Brandt József, Czimmer József, Rosenberg Mór 5—5 K, Donogány János, Frankovits Ignác, Szilágysomlyói Keresk. Bank, ifj. Rosenberg Mór, dr. Ghetie Sándor 4—4 K, Weinberger Gyula, Osztrák-Magyar Bank, Silvánia Takp, N. N., N. N., Weisz Jakab, Blau Sándor, N. N. 3—3 K, Bölöny Gizi, Vida József, Keller Izsa, Verécsy Lajosné, Keller Mórné, József Éliás, Róth Bandi, Rosenfeld Jakab, Legmann, Fülöp János, N. N., dr. Láng, Lukácsffy Ödön, Nuszbaacher Salamon, Gyurkó József, N. N., Brüll Zsigmond, H. O., Orosz István, Kovásznai János, Weinberger Jakab, Rothschild Mór, Heimlich Sándor, Orosz Pál, Pintye György, dr. Ács Sándor, Fülöp Döme, Schwarcz Mór, N. N., N. N., Hummel Antal, Bartha Antal, Balás Zsigmond, Salamon Áron, Csengeri Márton, Argyilán Miklós, Brüll Sámuel, Tatay Sándor, Porjesz Sámuel, Hirschfeld Hermann, Mózes Hermann, dr. Gáspár, Kóhalmi, Bölöni Sándor, N. N., Campan Vazul, dr. Muresán Gyula, dr. Berényi, Truszkai Ferenc, Rosenberg I. Mózes, Lőrinczy Albert, dr. Markovits, Orosz Simonné 2—2 K, Rosenberger Mózes, Náthán Ferenc, Wiedner, Glück Mór, N. N., Gserneck, Rosenfeld Ábrahám, N. N., Somogyi József, dr. Pap Jánosné, Ragályi Antal, V. Nagy József, Moskovits József, Friedmann Rudolf, N. N., Markovits Zsigmond, Hirschmann Náthán, Kó-

mives, Lázár, N. N., Rózsika, Schleiffer Kálmán, Löwi Benjámin, Nuszbaum Jakab, Rosenberger Sámuel, Braun Lajos, Stein Izidorné, Lázár Gyula, Cserey Károly 1—1 K. Összesen 386 K. A begyűlt összeget a két elesett hős özvegyének kiadtam. Szilágysomlyó, 1918. június 8. Bölöny Bálint, rendőrfőkapitány.

— **Mindenkit érdekel, aki olvas** Az Érdekes Ujságnak az az ujítása, hogy a lap minden számában egy teljes kis regényt közöl. Nagy Endre magallusztrálta rovata, rengeteg olvasni való, friss aktuális képek sokasága van ezenkívül minden számban. Az Érdekes Ujság pályázatai pedig mindig eseményei a magyar társadalomnak és irodalomnak. Az Érdekes Ujság egyes szám ára 80 fillér. Előfizetés egy negyedévre 10.— korona.

— **A Legjobb Könyvek vezet a magyar könyvpiacot a népszerűségben.** Ami érdekest és irodalmi termet a magyar és a világ-szépirodalom, az mind megjelenik a Legjobb Könyvekben. A magyar klasszikusok sorozatát pedig most nyitotta meg „Ahol a pénz nem Isten” egy teljes Jókai regény a Legjobb Könyvekben. Egyes szám ára 70 fillér.

— **Gyümölcspárlatok készítésének joga.** A pénzügyminiszter a május 31-iki kelettel rendeletet adott ki, 2309—1918. M. E. szám alatt, melynek értelmében a gyümölcsből való szesztermelés korlátozása tárgyában kiadott rendelet bizonyos módosításnak lett alávetve. Eszerint ujabbban a szilván kívül, még a faeperből (szederből), valamint a borókából is szabad a folyó évben pálinkát főzni, de minden másnemű gyümölcsöt, ezeknek hulladékeit, végül bármilyen gyümölcskészítményt (izt, konzervet, gyümölcsbort stb.) szesztermelésre ezentul is tilos felhasználni.

— **A „Darwin”, dr. Fülöp Zsigmond** népszerű természettudományi folyóiratának június 15-iki számából a sok érdekes cikk közül kiemeljük a következőket. Fabre: A buslégy munkája. Györy Lajos: A végtelenség. Krecs-marik Endre: A szarvasi kőkori ősember művészete. Hoffmann Géza: Gakorlati fejgészesség. Dr. Gáspár Lajos: A terjedő agyhüdes. Fürte Artur: Vizmelegítés vízzel. Különlék: Az állatmesékről. Földgáz az alföldön. Elelmszerek konzerválása stb. A kitűnő folyóirat előfizetési ára fél évre 7 kor. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrassy-ut 60.

— **Gimnáziumi és polgári leányiskolai tanulókat a szünidőre oktatásra elfogad Horváth Jolán.** Lakása Merk János házában.

Legujabb!

Budapest, jun. 19.

(Hivatalos.) Boroevics tábornok hadszoportjának déli szárnya állandó előnyomulásban új előnyöket vívott ki. A Fosette csatortát egyes pontjain átléptük.

József főherceg vezérezredes hadosztályai a Montello déli lábánál levő Dovillánál áttörtek több olasz vonalat. A foglyok száma növekedőben van. A hegyvidéki arcvonalon a részünkről június 15-én a Piave és a Brenta között, valamint Asiagótól délkeletre elfoglalt állásokat ismételtelen elkeseredetten támadta, de nagy áldozatok árán sehogy sem birt előnyöket elérni. A tiroli nyugati arcvonal tüzérségi harcok a vezérkar főnöke.

Sovány sertéseket, továbbá január, februári malacokat bármilyen tételekben vesz a Szilágysági Erdőipar és Mezőgazdasági Részvénytársaság Zilahon.

STERNBERG Harmonika
hangja nagyszerű!
Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

Kitűnő hangu, háromváltós,
acélsarku K 50.—
Még finomabb, orgona
hangu K 80.—
2 soros, 21 billentyűs,
finom K 120.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

— „A Rózsafolt.” Ezen a címen Kosztolányi Dezső a kiváló író ezt írja a Pesti Napló május 26-iki számában: Izgatott érdeklődéssel olvastam el dr. Fritz János kis füzetét, melynél okosabb és eredetibb könyv alig jelent meg utóbb. Címe: „A nemi betegségek megakadályozása kényszerreflex segítségével.” Arról van itt szó, hogy a nemi betegségeket — kivétel nélkül hivatalosan titkos jellel megjelölni, hogy a nemi betegségek pusztításának gátat vethessünk. Hogy mi ez a jel, arról sajnos nem szólhatunk nyíltan, mert álszent és páratlanul elbutult korunk még mindig aranyfátyollal takarja el fekélyeit és udvariatiságnak tartja, hogy becsületes szókimondással beszéljünk milliók és milliók nyavalyájáról. Annyit azonban talán szabad leírnom, hogy a nemi betegségekből minden országban hadseregeket lehetne összeállítani, külön dandárokat a különböző nemi betegségekből, kik akár sikeresen meg is ütközhetnének egymással. A füzet írója a nemi betegségeket ártalmatlanná tételére orvosilag, jogilag és lélektanilag nagyon kitérő és mindenekelőtt igen egyszerű módot ajánl. Annyira egyszerű ez az eljárás, hogy félek, éppen ezért nem is váltják valóra. Mert a hivatalos közegek még mindig jobban szeretik az ülésezéseket, a fő- és albizottságok kiküldését és az ugynevezett „jótékonyági” mozgalmakat, amelyek soha semmire se vezetnek. A tervezetben többek közt szerepel a férfiak és nők kivétel nélküli való egészségügyi személye is, melyet a mai sorozások mintájára léptetnének életbe a börtönnel büntetnének mindenkit, aki vonakodik megjelenni, vagy a megjelölésnek magát alávetni. Előre hallom, hogy tiltakoznak egyesek az egészség és az élet e szemléi ellen, az „egyéni szabadság” nevében, melyet — sajnos — már rég elföldeltek. Ugy látszik, csak a butaság képes diadalra vinni az akaratát. A zsidók középkori sárga feltját sokáig nem tudták eltörölni. Ellenben még mindig vitáznak arról, vajjon szabad-e, lehet-e megjelölni — titkosan — a nemi betegségeket, kik is úgy viselik homlokukon a rózsafoltot. A mindenható állama most kellené beavatkozni, sietve. Ma még csak lakáshiány van mindenütt. Tizenöt-husz év múlva azonban, mikor a mai nemi betegségek váltója lejár, tébolydahiány lesz és ha a nemi betegségek tovább így garázdálkodnak, minden bérháznak egy-egy emeletét rekvirálni kell majd az állami tébolydák számára. A páratlan érdekes könyv ára 1 K 80 fillér és kapható minden könyvkereskedésben.

Szőlősgazdák és földbirtokosok figyelmébe!

Kénpor 98%	Hengerolaj
Kénlap	Gépolaj
Kékkő	Pirolinpótló (istállóolaj)
Vasgálicz	Tavotagépzsir
Perocid	Szekérkenőcs
Szőlőkötöző zsinog	Kátrány
	Keserűső

a legolcsóbb napiárban kapható a

Szatmári Kereskedelmi R.-T.-nél

Szatmárnémeti.

Sürgőnycim: „MERCUR.”

Méhviaszt, mézet és nyers borkövet

bármilyen tételben a legmagasabb napiárban vesz a

Szatmári Kereskedelmi R.-T.
Szatmár. 4—5

Tessék próbarendelést eszközölni

Videkre gyors és pontos kiszolgálás.

65—1918. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 1158. számú végzése következtében dr. Bleier Endre nagyváradi ügyvéd által képviselt ifj. Erdős Albert nagyváradi lakos javára 330 korona — fillér a jár. erejéig 1915. évi április hó 10-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 830 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: képek és írógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 1158/4. számú végzése folytán 330 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1914. aug. hó 1. napjától 5% kamatai és eddig összesen 42 korona 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán, Szilágyosomlyón leendő megtartására 1918. évi július hó 1-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul nem fognak eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Szilágyosomlyón, 1918. évi június 14.
Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

2759—1918. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A szilágyosomlyói járáshoz tartozó és üresedésben lévő **Kémer nagyközségi**

aljegyzői állásra

ujabb pályázatot hirdetek, jelentkezők hiánya miatt.

Javadalmazása:

1. Évi készpénzfizetés 1400 korona.
2. Évi lakbér 300 korona.
3. Kémer Község képviselőtestülete által 11—1918. kgy. számú határozattal a háború tartamára az eddigi aljegyzői állás javadalmazása 2000 korona rendkívüli segéllyel lett dotálva, azonban ezen képviselőtestületi határozat a vármegye közgyűlése által jóváhagyva nincs.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmeket hozzám folyó évi július hó 12-ig terjesszék be. A határidőn túl érkezetteket nem fogadom el.

A választás napját később fogom kitűzni, ami különben Kémer község házánál fog annak idején megtartatni.

Szilágyosomlyó, 1918. június hó 7.

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

2—3

Rühes lovait

kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált Strausz-féle

„FORTUNA”-lórühkenőccsel
(törvényileg védve), mely egyszeri kezeléssel biztosan gyógyít.

Kapható: **STRAUSZ ÁRMIN** gyógyszerésznél **KENDERES**, Jásznagykunszolnok-megye. Egy lóra való adag ára 25 kor.

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelősség mellett készít elő a

Iskolai tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

Eladó ház.

Bosánczy Adolf-tér 27. sz. alatt levő ház, mely áll 3 szoba, konyha, kettős pince és az utcára bolthelyiség, valamint a hozzá tartozó melléképületek, örök áron eladó.

Értekezni lehet **Vida Lajos** rendőr-örmesterrel.

1—2

CLUBSPÉCIALITÉ
MODIANO

CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
FELÜLMULHATATLAN

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

